

1. sat

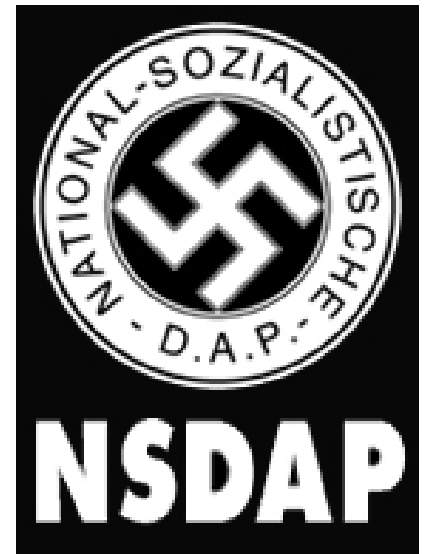
NACIZAM TREĆI REICH

Pročitajte tekst i razgledajte slike:

Nezadovoljstvo versajskim poretkom potaklo je dio Nijemaca da se pridruže Nacističkoj stranci.

Predsjednik te stranke 1920. je postao **Adolf Hitler**.

Simbol stranke postao je “**kukasti križ**” – svastika. *Svastika je drevni indijski simbol sunca i sunčeve energije. Zbog nacističkih zločina koji su pod tim znakom učinjeni izgubila je prvobitno značenje.*

Hitler je pokušao iskoristiti tešku poslijeratnu krizu i 1923. godine nasilnim putem preuzeti vlast.

Nakon sastanka u jednoj pivnici u Münchenu nacisti su se sukobili s policijom.

”**Minhenski puč**” nije uspio, a Hitler je zatvoren.

U zatvoru je Hitler napisao knjigu *Moja borba* u kojoj je iznio program nacizma. Osuđen je na pet godina zatvora.

Zalagao se za stvaranje velike Njemačke i isticao da su Nijemci pripadnici arijske rase koja je predodređena da vlada svijetom.

Zahtijevao je da sva vlast pripada Nacističkoj stranci. Demokraciju je smatrao slabom i zalagao se za vladavinu “**čvrste ruke**”.

Pripadnike drugih naroda smatrao je manje vrijednima. Poticao je **rasizam** te mržnju prema Židovima - **antisemitizam**.

Židove je smatrao simpatizerima komunizma te krivcima za teško gospodarsko stanje u Njemačkoj.

Smatrao je da treba stvoriti **životni prostor** za njemački narod širenjem na Poljsku i SSSR, gdje će slavenski narodi služiti Nijemcima.

Za vrijeme velike gospodarske krize Hitler je obećavao da će riješiti krizu i nezaposlenost te uvesti red u zemlji.

Na izborima za parlament (1932.) najviše je glasova dobila Nacistička stranka.

Hitler je 1933. godine postao njemački **kancelar**. Proglasio se **Führerom (vođom)**.

Nacisti su ubrzo zapalili zgradu parlamenta za što su optužili komuniste. Događaj su iskoristili da uvedu nacističku diktaturu.

Nacisti su zabranili rad svih političkih stranaka, progonili su političke protivnike, ukinuli su građanske slobode, uveli cenzuru i spaljivali knjige koje su smatrali nepodobnima. Za brojne zatvorenike stvarali su **koncentracijske logore** (prvi Dachau).

Njemačka je postala totalitarna država u kojoj su nacisti nadzirali sav politički, gospodarski, javni i kulturni život.

Djecu su odgajali u duhu nacističkih ideja. Sva djeca bila su učlanjena u nacističku organizaciju **Hitlerjugend** (Hitlerova mladež).

Njemačka se od 1933. nazivala **Treći Reich** (Treće carstvo).

Židovima su 1935. "Nirnberškim zakonima" oduzeta građanska prava.

Godine 1938. tijekom “kristalne noći” razbijeno je više tisuća židovskih dućana, spaljene su brojne sinagoge i oko 30.000 Židova odvedeno je u koncentracione logore.

NACISTIČKA POLITIKA VRLO AGRESIVNO GURA NJEMAČKU I EUROPU U NOVI SVJETSKI RAT.

Zadatak: Na bijelom listu papira iz mape izradite umnu mapu o nacizmu. **Prijedlog glavnih „grana“:** pojava nacizma, nacističke ideje i zamisli, dolazak nacista na vlast, nacistički teror. Mapu zalijepite u bilježnice.

2. sat

- 1. Zatražite shemu „Nacizam na vlasti“. Dobro ju proučite. U obliku kraćeg eseja (oko polovica stranice u bilježnici) napišite kako su nacisti vladali Njemačkom i kakvi su vaši stavovi o tome. Svatko piše svoj sastav.**
- 2. Proučite izvadak iz Nirnberških zakona (15.09. 1935.) protiv Židova.**

Zakon o zaštiti njemačke krvi

Brakovi između Židova i građana njemačke ili srodne krvi zabranjeni su. Brakovi sklopljeni protivno ovom zakonu su nevažeći, čak i kad su, u svrhu izigravanja zakona, sklopljeni u inozemstvu [...] Seksualni odnosi izvan braka između Židova i državljana njemačke ili srodne krvi zabranjeni su [...] Židovima nije dozvoljeno zapošljavati državljanke njemačke ili srodne krvi mlađe od 45 godina kao kućnu poslugu [...] Židovima je zabranjeno isticati državnu i nacionalnu zastavu [...] S druge strane, dopušteno im je isticati židovske boje [Davidovu zvijezdu].

Zakon o državljanstvu

Podanik Reicha je samo onaj koji je njemačke ili srodne krvi i koji svojim ponašanjem pokazuje da je željan i spreman vjerno služiti njemačkom narodu i Reichu [...] Samo građanin Reicha uživa puna politička prava u skladu s odredbama zakona [...] Židov ne može biti građanin Reicha. Nema pravo glasa u političkim pitanjima i ne može biti zaposlen u javnoj službi.

Pravna definicija pojma “Židov”

Židovom se smatra onaj kojemu su barem tri pretka u drugom koljenu u rasnom pogledu u potpunosti Židovi [...] Židov je također onaj kojemu su dva pretka u drugom koljenu u potpunosti Židovi ako (a) pripada židovskoj vjerskoj zajednici u vrijeme objavljivanja zakona ili joj se pridruži kasnije, (b) je oženjen židovskom osobom u vrijeme objavljivanja zakona ili se kasnije oženi njome, (c) je potomak braka sa Židovom [...] (d) je potomak izvanbračnog odnosa sa Židovom: Führer i Kancelar Reicha mogu podijeliti izuzeća od odredaba izloženih u zakonu.

Prema: F. McDonough, Conflict, Communism and Fascism: Europe 1890-1945 (2001.)

Odgovori: Što mislite o prosuđivanju ljudi prema „krvi“? Postoje li ljudi različite „krvi“? Kako bi ti reagirala/reagirao da tvoja država donese ovakve zakone?

3. U RB na str. 19 riješite 3. i 4. zadatak. Zadatak 1. i 2. na str. 18 su DZ.

4. Pročitajte Izvor 2 u udžbeniku na str. 52. Govori o odnosu nacista prema djeci i mladima. Odgovorite na pitanja uz izvor.